

2021

Ny styrket læreplan

Velkommen til Det Gule Hus' første version af den styrkede pædagogiske læreplan. Læreplanen er vores dynamiske dokument, som danner rammen for vores systematiske arbejde med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø.

For at vores læreplan skal være et meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som vi kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og vores pædagogiske praksis, er det væsentligt, at den tager udgangspunkt i netop den virkelighed, som vi er i, og at både medarbejdere, forældre og ledelse er med til at udarbejde den.

Vores virkelighed har indtil nu i 2021 i høj grad præget af, at vi har måttet omlægge den pædagogiske praksis løbende af hensyn til spredning af coronavirus. Det har haft stor indflydelse på vores pædagogiske praksis og for vores muligheder for at samarbejde om at skrive læreplanen. Vi har valgt at have fuld fokus på kerneopgaven, undladt mange møder, og er altså nået hertil i dag. Noget er fortsat i punktform og vil blive foldet ud, så snart vi kan.

Vi glæder os til at udvikle pædagogikken og forandre dokumentet sammen fremover.

Ny styrket pædagogisk læreplan

Hvem er vi?

Indhold i den pædagogiske læreplan:

Pædagogisk grundlag

- **Barnesyn**
 - **Dannelse og børneperspektiv**
 - **Leg**
 - **Læring**
 - **Børnefællesskaber**
 - **Pædagogisk læringsmiljø**
 - **Samarbejde med forældre om børns læring**
 - **Børn i udsatte positioner**
 - **Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen**
-
- **Inddragelse af lokalsamfundet**
 - **Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø**

De seks læreplanstemaer

- **Hvordan arbejder vi med dem?**
-
- **Alsidig personlig udvikling**
 - **Social udvikling**
 - **Kommunikation og sprog**
 - **Krop, sanser og bevægelse**
 - **Natur, udeliv og science**
 - **Kultur, æstetik og fællesskab**

Det Gule Hus – hvem er vi?

Det Gule Hus er en kommunal institution, som er normeret til 20 vuggestuebørn og 32 børnehalebørn. Institutionen ligger på Amicisvej 9 på Frederiksberg i en gammel villa, en fantastisk placering omgivet af grønne oaser, som vi ofte besøger. Vi har en lille legeplads, som vi uafsladigt forsøger at forbedre. I stueetagen har vuggestuen lokaler. Børnehaven har garderobe i kælderen, bor på 1. sal, og herfra er der en gruppe(årgang) børn, der dagligt kører på tur i vores minibus.

Vi har eget produktionskøkken, hvor vores køkkenassistent laver mad fra bunden til alle børn. Vuggestuen får alle måltider (formiddagsmad, frokost, eftermiddagsmad), og børnehalebørnene får frokost, mens de selv medbringer eftermiddagsmaden. Læs mere om mad og måltider i vores [Mad – og måltidspolitik](#)

Det Gule hus er et lille børnehus, hvor alle voksne kender alle børn. Barnet er tilknyttet en pædagog, som det følger gennem henholdsvis vuggestuen og børnehaven og har sin læringsgruppe som fundament.

Vuggestuen arbejder struktureret i små læringsgrupper, hvor hver pædagog har to grupper med 3 – 4 børn. Grupperne er aldersvarende.

I børnehaven er børnene opdelt i årgangsgrupper, som hver har deres egen pædagog. Det er i disse grupper vi arbejder med særlige læreplanstemaer.

Vi færdes på gåben, med bybus, med metro og besøger f.eks. Frederiksberg Have, legepladser på vejene omkring os, Landbohøjskolens Have, m.v. og altså fra barnet bliver 3 år også i vores egen bus, som giver os mulighed for at komme længere omkring. Vi har adgang til en spejderhytte med rigtig gode udearealer, og ellers kører bussen til relevante steder ift. læreplanstemaerne eller på en særlig legeplads efter børnenes behov og interesse samt vejr og vind.

Det pædagogiske læringsmiljø har egen sin rytme og veksler mellem voksenplanlagte aktiviteter, børneinitierede aktiviteter, leg og rutinesituationer. Over hele dagen veksler børnene mellem ude og inde, mellem store og små grupper, mellem aktivitet og hvile, alt efter hvilke behov, der skal tilgodeses netop denne dag.

Læreplanstemaer arbejder vi med over hele dagen. Vi benytter enhver anledning til at styrke børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi har valgt at have fælles overskrifter i hele huset for arbejdet med de tre aktivitetstemaer: Krop, sanser og bevægelse; Natur, udeliv og science og Kultur, æstetik og fællesskab.

Det Gule Hus har en række traditioner, som skal binde os alle – børn, forældre og medarbejdere sammen. Vi lægger vægt på at danne små netværk omkring børnene. Derfor er nogle møder forbeholdt gruppens forældre og pædagogen.

Livsduelige børn er målet for vores indsats.

Pædagogisk grundlag

Brugsanvisning – i dette afsnit vil hver overskrift blive beskrevet ganske kort efterfulgt af hverdagsfortællinger med en retningsgivende kommentar.

Vi håber på den måde at gøre dokumentet nær- og nuværende. I huset udveksler vi stadig hverdagsfortællinger, og disse vil blive suppleret, når vi samtidig indsætter nye mål for evaluering og nye indsigter.

- **Børnesyn**

Det at være barn har en værdi i sig selv. Vi udvikler ikke til "voksenheden", men er optagede af at være til stede i nuet. Børnene har medbestemmelse, og vi anvender også netop deres perspektiv i den pædagogiske tilrettelæggelse.

Personalet er opmærksomt på barnets nærmeste udviklingszone og giver barnet nærvær, omsorg og tryghed, så de optimale betingelser for udviklingen er til stede.

- **Dannelse og børneperspektiv**

Barnet er aktiv medspiller i både tilrettelagte og spontane aktiviteter. Vi undres sammen - børn og voksne, stiller alle de spørgsmål, som vi kommer i tanke om. Alle har ret til ligeværdigt at blive hørt, set og anerkendt.

Personalet sørger for at stille spørgsmålene – hvorfor og hvordan. Vi samtaler og løser udfordringer i fællesskab.

Vuggestuen: "En tur kan være tilrettelagt på et barns initiativ. Pædagogen bemærker drengens (1,2 år) undren. Drengen peger og siger en lyd. Han vil gerne vide, hvorfor der er en særlig og ny lyd på legepladsen. Pædagogen tager ham med over at se en kæmpe boremaskine, som gnaver sig ned i fortovet længere nede af vejen."

- **Leg**

Legen har en værdi i sig selv. Børn kan slet ikke lade være at lege. Børnene bruger legen til at afprøve oplevelser, relationer, nye situationer og får herigennem nye erfaringer.

Personalet iagttager legen og vurderer, hvordan de kan understøtte dens udvikling.

Vuggestuen: En gruppe på 5 børn (aldre omkring 1 år og 10 mdr), leger på stuen. Der er to børn der leger med Lego, og tre børn der laver mad til hinanden i legekøkkenet. Det ene barn fra køkkenet, se en lang legoklods og tager den op til øret. Hun går lidt rundt med den og da vi får øjenkontakt spørger jeg hende om hun snakker i telefon. Hun svarer ja! Et andet barn hører det og finder en legoklods, som hun vil give mig. Jeg spørg om hun også vil snakke i telefon, hun siger "Nej" og peger på mig. "Du vil gerne have at jeg ringer, hvem skal jeg ringe til?" Hun siger "mor" med et smil på læben. Jeg trykker lidt på klodsen og tager den op til øret. "Hej, jeg ringer fra vuggestuen for at

fortælle dig at din datter har det godt og leger med sine venner. Vi ses senere, hej hej". Flere børn kommer med i legen og vi ringer både til mor, far og bedsteforældre.

- **Læring**

Børn lærer hele tiden. De er nysgerrige på omgivelserne. Oplevelser fra alle arenaer bliver inddraget i hverdagens snakke, aktiviteter og lege.

Personalet skaber et alsidigt, inddragende og trygt læringsmiljø, som rummer mange forskellige slags oplevelser.

Vuggestuen: På legepladsen har vi hver dag en stor dunk med vand stående i børnehøjde, hvor der stille og roligt løber vand ud. Børnene udforsker, eksperimenterer og sanser vandet, idet de hælder vand i spande, skåle og baljer, de putter sand eller blade i, laver kager, går en tur med en trillebør fyldt med vand, sopper i baljen med bare tæer eller sætter sig ned og mærker gysen af det kolde vand, en voksen fylder den store vandkande med vand, for at lave et brusebad til dem - nogle børn er tilbageholdende med at komme tæt på, andre løber lige ind i de bløde stråler. På denne måde, hvor børnene selv er aktører, forankrer begrebet VAND sig i dem og vil bruge det i fremtidige aktiviteter, lege og deres forståelse af verden.

- **Børnefællesskaber**

Børnefællesskaber er fundamentet for arbejdet i institutionen, og derfor er opmærksomheden på barnets deltagelse særskilt vigtig. Børnene afprøver forskellige positioner i et trygt miljø. I vuggestuen laver vi små læringsgrupper på 3 – 4 børn og bruger bl.a. ofte dialogisk læsning. I børnehaven bliver grupperne større, og også mulighederne for aktiviteter og fælles lege udvides. Disse grupper har en fast pædagog, som former aktiviteter og oplevelser på gruppens niveau, og sørger for at børnene udfordres tilpas og guides til nærmeste udviklingszone. Efter aktiviteterne får børnene mulighed for at fortsætte deres egen leg, mens den voksne træder til side. Børnene får her lejlighed til at afprøve det nye for sig selv og i gruppen.

Vi vægter det nære, de tætte relationer og fællesskabet. Vi ønsker et tæt samarbejde med forældrene, så vi kan støtte og supplere den udvikling, som barnet er nået til.

Personalet sørger for at have fokus på det enkelte barn, og dets og gruppens trivsel og udvikling.

Vuggestuen: En lille gruppe børn fra vuggestuen er på juletur med de største børn fra børnehaven. Vi tager Metroen ind til Rådhuspladsen, og børnene får øje på det store juletræ. Mens vi går hen mod det, snakker vi om at vi øver "Juletræet med sin pynt" til julefesten. Børnehavebørnene stiller sig tæt sammen og begynder at synge sangen, de voksne stemmer i og vuggestuebørnene kigger betaget på juletræet. Turen forsætter ned ad strøget, hvor vi kigger på de flotte udstillinger.

- **Pædagogisk læringsmiljø**

Det pædagogiske læringsmiljø er over dagen tilrettelagt med vokseninitierede -, børneinitierede -, og spontane aktiviteter og rutiner. En hverdag med plads til børnenes ideer og masser af leg. Vi er ude og inde,

på tur og hjemme, i større og mindre grupper. Vore rutiner har deres helt eget forløb, og skaber tryghed for børnene. Hverdagen er genkendelig.

- **Forældresamarbejde – samarbejde med forældre om børns læring**

- Samarbejdet med forældrene om barnets og gruppens trivsel

- **De faste møder:**

- Garderobesnakken
- Samtale før start
- Samtale efter 3 måneder
- Samtaler efter behov er altid muligt
- Forårsforældremøde med gruppens forældre og pædagogen
- Efterårsforældremøde med beretning og valg

Vuggestuen: Jeg møder et barn (1 år og 7 mdr.) og hendes mor i garderoben. "Godmorgen, hvor er det godt du kommer, for vi skal lege med hulen i dag". Pigen smiler og mor fortæller at de havde haft en lang snak om hulen dagen før, men det havde været lidt svært at finde ud af, hvad det var hun ville fortælle. Jeg hjælper pigen med at fortælle, hvad vi legede i hulen dagen før, og vi viser mor, hvordan den ser ud.

- **Børn i udsatte positioner**

Børn i udsatte positioner er for os de børn, der i kortere eller længere perioder er påvirket af f.eks. dårlig søvn, forældres skilsmisse, motoriske udfordringer, osv.

Når vi oplever, at barnet i en periode er udfordret på sin trivsel/udvikling, kan vi i fællesskab finde ideer til løsninger. Pædagogen har mulighed i samarbejde med forældrene at bede psykologer, talekonsulenter, fysioterapeuter eller sprogkonsulenter om assistance. Vi har også adgang til en socialrådgiver, som kan bidrage til hjælp til familien – f.eks. ved skilsmisse eller andre mindre eller større begivenheder, som påvirker familiemedlemmernes trivsel.

Når vi samarbejder om barnet, laver vi klare aftaler om, hvad I gør derhjemme, og hvordan vi arbejder med løsningen hos os. Når vi har klare forventninger til hinanden, kan vi nemt og hurtigt justere vores fælles indsats.

Vuggestuen: Vi arbejder til dagligt i små læringsgrupper, hvor der er 3-4 børn i hver. Dette giver os mulighed for at skabe et rum, hvor de børn, som kan have det svært, er generte eller har svært ved at aflæse de andre børn, kan blomstre og med spæde skridt og den voksnes støtte og omsorg, opdager at fællesskabet er for alle. Det kan f.eks. være en pige, som i det store fællesskab, kan være afhængig af en bestemt voksen, have svært ved at gå i gang med en leg, selvom hendes ven er der, er tavs og initiativløs. Så snart hun er i den lille læringsgruppe, er hun tryk ved at snakke, grine, tage

initiativ, være bestemmende, fortælle historier og være med sammen med de andre 3 børn. Og de erfaringer bringes efter tid med i det større fællesskab.

- **Inddragelse af lokalsamfundet**

- Bussen
- Bibliotek
- Skolen
- ZOO
- Tur med bus
- Tur med Metro
- Masser af gåture i det trygge nærmiljø

Vuggestuen: I forbindelse med temaet VAND, er der planlagt en tur til Nyhavn med de store vuggestuebørn. Vi snakker med dem om hvad vi skal se på turen - f.eks. det store anker. Det optager børnene meget og det første de ser, da vi kommer over vejen, er da også det. Forventningsfulde undersøger de ankret og vi bliver enige om at prøve og løfte det. Med ansigtsmimik, der viser vores enorme anstrengelser, må vi konstatere, at det er for tungt og at vi tilsyneladende ikke har spist nok havregryn til morgenmad... Senere på eftermiddagen, da de bliver hentet, fortæller de ivrigt om turen og om det store anker, som vi ikke kunne løfte, fordi vi ikke havde spist nok havregryn samtidig med at de opgivende slår ud med armene.

- **Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø**

Indbydende omgivelser for børn og voksne – møbler, lys, sikkerhed

Voksne som tilgængelige rollemodeller – tryghed, tillid

Vi indretter rummene, så der er mest mulig fleksibilitet. I børnehaven kan reolerne f.eks. rykkes, når der skal være plads til samling, hver formiddag. Herefter kan de igen rykkes tilbage, så de giver flest mulige små afgrænsede legeområder. Den voksne klæder rummet på efter temaer og aktiviteter, både for at fremme nysgerrighed og for at dokumentere børnenes udtryk.

Vi indretter hele tiden huset, så det afspejler vore aktiviteter. Vi sørger for at rydde op efter os, så vi kan finde vores legetøj, og vi ikke skal lede for længe efter noget bestemt. Børnene deltager aktivt husets praktiske gøremål, og deres udtryk i form af f.eks. tegning, maling, mv. pryder vore vægge. Vi er stolte af de ting, vi viser frem.

Vuggestuen: Jeg har 3 piger i en læringsgruppe, vores tema er venner. Jeg laver dialogisk læsning med en bog om to gode venner. Til bogen har vi en kuffert med remedier som passer til historien. Vi har læst og de har hver fået en kop, som de legede at de drak saftvand af, lige som i bogen. Men så bliver de optaget at en skraldebil. De går hen til vinduet og kigger på den. Efter et stykke tid begynder de at miste interessen for skraldebilen og kigger sig omkring. Den ene pige forsøger at holde de andre i hånden. Sammen danner de en rundkreds og svinger med armene. De vil gerne

syng vores "holde i hånden sang". Jeg hjælper dem med syngesangen 5 gange, hvorefter de gerne vil lege med bolde.

- **Sammenhæng med børnehaveklassen**

- Barnets stemme – et lille interview af barnet, som deles med forældre og skole
- Nye måder at vælge på – afstemninger
- At lege uden voksenopsyn på legepladsen
- Koncentration
- At tage stilling til hvilken beklædning, du har brug for
- Hygiejne klarer børnene selv
- Omsorg for de øvrige og yngre børn

De seks læreplanstemaer

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Under hvert læreplansaktivitetstema "Krop og bevægelse", "Natur og naturfænomener" og "Kultur og kulturelle udtryksformer" arbejder vi samtidig i grupperne med børnenes alsidige kompetencer, de sociale kompetencer, den sproglige udvikling, som også er dele af læreplanens indhold. Alle temaer kommer på mange områder ligeledes til udtryk i vores hverdagsrutiner. Vi går ikke forbi en snegl uden at den bliver kommenteret af både børn og voksne.

Vi vælger fælles tema i hele huset, så der er mulighed for fælles inspiration og samarbejde både mellem grupperne og mellem etagerne. Vi har i øjeblikket et tema i et længere forløb, som varer 2 – 3 måneder. Nogle forløb kan godt have samme tema og flere overskrifter.

Vi har valgt at have de 3 temaer kultur, natur og krop som aktivitetstemaer. Det betyder, at vi hen over året veksler mellem disse. Vi har rigtig god erfaring med at inspirere hinanden i den pædagogiske tilrettelæggelse. Vi laver fælles overskrifter i huset, og så folder den enkelte pædagog temaet ud, så det matcher netop deres børnegrupper.

De 3 øvrige læreplanstemaer alsidig, personlig, social og sprog har meget stort fokus i hverdagens rutiner.

Ved planlægningen af temaerne, anvender pædagogen dette [skema](#).

Pædagogerne på stuen samstemmer deres aktiviteter og aftaler, hvordan stuen kommer til at se ud, hvilke fælles sange, bøger og udflugtsmål, der er i spil.

Under eller efter gennemførelsen laver pædagogen sammen med leder en evaluering af forløbet.

På pædagogmødet evalueres selve organiseringen af disse forløb.

Herunder ridses målene for det enkelte tema op. Disse mål, sammenholdt med børnegruppens udviklingsniveau er basis for pædagogens tilrettelæggelse af forløbet.

Brugsanvisning – under læreplanstemaerne indsættes eksempler på oplevelser/forløb med henholdsvis vuggestue og børnehave.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

- Engagement
- Livsduelighed
- Gåpåmod
- Deltagelseskompetence

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Social udvikling

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

- Deltagelse og medindflydelse
- Empati
- Legens betydning

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

- Interaktioner
- Sproglige rollemønstre
- Fællesskaber

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

- Krop
- Sanser
- Bevægelse

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

- Natur
- Udeliv
- Science

Vuggestuen: Vi har et tema om vand, hvor vi -

- gennem dialogisk læsning, hvor vi gentagne gange læser samme bog og børnene mere og mere overtager fortællingen med personlige historier hjemmefra,

- gennem kreative udfoldelser, hvor de igennem sanserne får en forståelse af, hvad de kan udrette med vand og

- gennem ture til springvandet, hvor de ligger på maven og mærker vandet løbe igennem fingrene eller Nyhavn, hvor de ser skibene ligge for anker i vandet og vandmændene svømmer rundt.

Vuggestuen: Under vores vandtema har vi i de små læringsgrupper undersøgt og leget med vand. Jeg vil afslutte forløbet med at vise børnene at vand kan skifte konsistens. Vi prøver at blande vand med kartoffelmel, det er en sjov sanse-leg, da det bliver som modellervoks, når det er i bevægelse og bliver fyldende, når det ligger stille. Jeg forberedte også nogle store isterninger med frugtfarve, som vi skulle tegne med. Det blev bådte tegnet og smagt på isen, og til sidst havde alle børnene en lille farvet vandpyt foran sig.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

- Kulturelt indtryk og udtryk
- Fællesskab

Evaluering

Indhold

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

- *Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?*
- *Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?*
- *Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?*

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

- *Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?*
- *Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet med den gennemførte evaluering?*
- *Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?*
- *Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evaluering anledning til?*

Inddragelse af forældrebestyrelsen

- *Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?*

Det fremadrettede arbejde

- *Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?*
- *Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?*
- *Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?*

Brugsanvisning – kort beskrivelse under hver overskrift - beskrivelse af de valgte temaer – til slut arbejdsrapport for tema, refleksion og konklusion af evaluering

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Fokus på læringsmiljø

For at få styr på begreberne og undersøge vores fælles pædagogiske fundament lavede vi en gennemgang af forskellige læringsrum.

Vi ville skabe en fælles forståelse for og udvikling af pædagogikken i rutinesituationer, løse udfordringer og lave fælles aftaler i personalegruppen.

Hvert læringsrum blev inddelt i børnenes læring, pædagogernes intention og forældres opbakning.

Medarbejderne har arbejdet med læringsrum, så vi har gennemgået "den hengemte pædagogik" – altså rutinesituationernes betydning og pædagogikkens indhold for sammenhængen i hverdagen og for børnenes læring. Det gav god energi at genbesøge garderoben, puslepladsen, samlingen, læringsgrupperne, osv. og få fokus på tilrettelæggelsen og praksis.

Gennem dagen er der mange læringsrum, som vi har valgt at kigge nærmere på. Vi vil fremadrettet evaluere disse for at fastholde fokus, når vi står i hverdagens rutinesituationer.

I processen havde vi en arbejdsdøgn, hvor forældrebestyrelsen deltog. Her kom til udtryk at vi skulle huske at bringe forældrenes rolle i spil. Hvordan kunne de støtte op om pædagogikken?

Som eksempel – i garderoben – her blev det tydeligt, at en lille gruppe var vigtig. Det kræver fysisk plads, når børnene selv tager tøj på, og det er også afgørende, at man ikke bliver forstyrret af alt for mange andre. Børnene får et større overskud, og er hjælpsomme over for hinanden. De voksne har mulighed for at støtte og assistere, når behovet opstår. Se herom senere....

Frokost er omgærdet af mange rutiner. Vi vasker hænder, efter at have stået og ventet på tur. Der er faste pladser i vuggestuen, mens børnene i børnehaven fordeles omkring bordene efter pædagogens overvejelser. Nogle gange er det den aldersvarende gruppe, som nyder hinandens selskab, andre gange fordeles børnene, så de ældste kan hjælpe de yngste med at sende rundt, øse op, hælde op i glas, osv. Når børnene har dækket bord, siger de værsgo, før de begynder at spise. Der tales meget og om mange andre ting end den farverige og smagsfulde mad, som børnene hver dag præsenteres for. Vi har set video fra en frokost i børnehaven, og fik bl.a. øje på børnenes kompetencer og overblik, når vi ikke forstyrrer dem. Frokost er ikke yderligere beskrevet – kun som en ide til senere opfølgning.

Vi er i gang med at undersøge tilrettelæggelsen af forløbene i læringsgrupperne. Vuggestuen ønskede længere forløb, fordi børnene profiterer af mange gentagelser, mens børnehaven gerne ville fortsætte med forløb på ca. 7 uger, og så til gengæld have 2 overskrifter under samme

aktivitetstema. F.eks. Krop, sanser og bevægelse bliver inddelt i en motorik- og en sansedel i børnehaven, mens vuggestuen har samme overskrift i hele forløbet.

Dvs. at planlægningskemaet for aktiviteterne udfyldes for to forløb i børnehaven, en gang i vuggestuen.

Vi ved endnu ikke, hvor denne debat lander.

[Se planlægnings- og evalueringsskema.](#)

Leder evaluerer forløbene sammen med den enkelte pædagog, både for at fremdrage de fælles udviklingspunkter for pædagogikken og for at fastholde et nøje kendskab til børnenes og gruppernes udvikling. På pædagogmødet sammendrager vi erfaringer fra alle.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har alle pligt til at foreslå vigtige temaer, som skal/kan evalueres.

Leder udtrækker sammenhænge og emner af evaluering af læreplansforløb.

De gode forslag kvalificeres på pædagogmøderne.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Læreplanen er debatteret i pædagoggruppen.

På medarbejdernes møder er der arbejdet med:

- Rammer og indhold af læreplanen – forstå begreberne
- Mod til at arbejde med video
- Læringsrum – den hengemte pædagogiks tilbagevenden
- Læreplanstemaer som den enkelte pædagogs ekspertområde. Pædagogen sørger for at dele nyt og spændende materiale med alle andre.
- Hvor lange forløb skal vi have til læreplanstemaerne?

Og ønsket for fremtiden:

- Leg
- Kommunikation med forældre – hvad, hvordan, hvor meget?

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Følgende 4 punkter beskrives for hvert tema, som evalueres. Læs senere....

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet med den gennemførte evaluering?

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evaluering anledning til?

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har for længe siden deltaget i dele af en arbejdsrørdag, hvor vi bl.a. gennemgik læringsrum.

I corona-perioden har vores møder i forældrebestyrelsen foregået over Teams og mere haft karakter at opdatering/afrapportering. Mødeformen er ikke egnet til debat og evaluering.

Vi har aftalt at, vi vil høre forældrenes mening om mængden og formen af de beskeder og opslag, som vi laver. Bliver de læst, bliver de brugt til at samtale med børnene, er det de rigtige informationer og billeder, der bliver sendt ud. Det skal sammenholdes med pædagogens arbejde og tidsforbrug med opgaven, og så skal vi finde et godt leje. Det kommer som næste evaluering.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

2 gange årligt tager pædagogmødet læreplanen op til revision. Vi vil udvikle og forandre pædagogikken, når der opstår behov.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Børnenes lege præges af de input, ideer og udfordringer, som de står med.

Leg vil være et af vore kommende fokuspunkter. Vi er nysgerrige på:

- Hvad kendetegner en god leg?
- Hvordan sikrer vi os at alle børn kan lege?
- Hvornår skal voksne indgå i legen? – og hvornår skal vi blive væk?
- Hvordan kan man afbryde en leg uden at den helt forsvinder? – Kan den genoptages?

Vi forventer en større viden og ideer til forskellige interaktioner, ligesom vi vil undersøge hvordan de legemiljøer, som vi tilrettelægger for børnene, kan optimeres. Vi finder fælles litteratur.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

2 gange årligt gennemgår vi de skriftlige dokumenter i forbindelse med pædagogernes møder. Vi sørger alle (forældrebestyrelse, personale) for at bidrage med ideer til det indhold, som vi kan/skal være nysgerrige på.

Garderoben – fra evaluering til justering

- ***Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?***

Vi oplever uro og mangel på koncentration, når børnene er i garderoben. Det tager lang tid for børnene at få tøj af og på.

- ***Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet med den gennemførte evaluering?***

Vi optog video for at iagttage, hvad der sker i garderoben.

Vi fik øje på flere uroskabende og forstyrrende ting:

- Der var mange børn samlet i rummet
- Børnene kunne ikke selv nå deres tøj/fodtøj
- Der var rodet i rummet
- Børnene henvendte sig først til voksne, derefter til venner
- Der var flere voksenbeskeder samtidig, ikke altid i samme retning
- Børn fra samme gruppe sad tæt sammen og kom nemt til at skubbe til hinanden

I pædagoggruppen blev videoen debatteret.

- ***Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?***

Vi lærte, at vi voksne selv skaber en del af uroen, og at vi når vi sætter os sammen og får fælles syn på udfordringerne, så pibler gode ideer og løsninger frem og både børnenes læringsrum og voksnes arbejdsmiljø forandrer sig.

- ***Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evaluering anledning til?***

Vi var fremadrettet enige om, at afprøve at:

- dele børnene i mindre grupper, når de skal klæde sig på og af
- give børnene den nødvendige tid og plads til selv at kunne mestre af- og påklædning
- bede forældrene om at hjælpe ved at placere børnenes fodtøj, så de selv kan nå det
- bede forældrene om hænge dagens tøj yderst
- bede forældrene om at sørge for at der kun er det tøj i garderoben, som børnene aktuelt benytter
- personalet sørger for at fjerne glemt tøj og har fokus på oprydningen sammen med børnene
- personalet er kun 1 i garderoben ad gangen sammen med en lille gruppe børn, så børnene får klare beskeder
- personalet rokerer børnenes garderober, så børn fra samme gruppe ikke har rum lige ved siden af hinanden

Vi har efterfølgende lagt os fast på det praktiske, ligesom vi med jævne mellemrum appellerer til forældrene om at være opmærksomme på de ovenfor nævnte temaer.

Ved fælles fokus har vi ændret en stund, som ikke altid var hyggelig til et virkelig dejligt og afslappet læringsrum, hvor vi nu ved, hvad vi vægter på hver vores måde.

Puslesituationen – fra evaluering til justering

- Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi vores evaluering af puslesituationen var formålet at optimere vores hverdagsrutiner.

Hvordan kan puslesituationen tilrettet lægges bedst muligt i forhold til det enkle barn?

Hvordan får vi en højere prioritering af nærvær på badeværelset?

Hvordan giver vi plads til den læring der forgår i puslesituationen?

Hvad kan vi bruge den en-til-en-situationen til?

- Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet med den gennemførte evaluering?

Under evalueringen brugte vi egne praksiserfaringer og hverdagshistorier.

- Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi blev mere bevidste om hvordan vi kunne støtte det enkelte barn i nærmeste udviklingszone i puslesituationen. Den voksens roller at være rammesættende og understøttende.

Puslesituationen skal tilpasses det enkelte barn, som støttes, der hvor behovet er f. eks sprogligt, selvhjulpenhed eller kropsbevidsthed.

De voksne støtter hinanden ved at give rum og plads til fordybelse og koncentration i situationen.

- Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evaluering anledning til?

Vi voksne prioriterer tiden i puslesituationen, så vi har fokus på barnet.